

Sygn. akt V U 883/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 listopada 2014 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Marzena Głuchowska

Protokolant Barbara Wypych

po rozpoznaniu w dniu 4 listopada 2014 r. w Kaliszu

odwołania R. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 3 lipca 2014 r. Nr (...)

w sprawie R. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

Zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 3 lipca 2014 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje R. M. emeryturę poczynając od dnia 1 maja 2014 r.

UZASADNIENIE

W dniu 14.05.2014 r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. został złożony wniosek o przyznanie prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach dla R. M..

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 01.07.2014 r. w sprawie (...) odmówił R. M. prawa do emerytury. Zdaniem ZUS w O. odwołujący nie spełnia przesłanek wskazanych w art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. 2004 r., nr 39, poz. 353 ze zm.) tj. nie wykazał 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Od tej decyzji w dniu 16.07.2014 r. wniósł odwołanie R. M., w którym podniósł, iż wykonywana przez niego praca na stanowisku spawacza w okresie od 01.12.1972 r. do 30.06.1981 r. i od 22.09.1981 r. do 30.11.1994 r. w (...) z siedzibą w K., na którym to stanowisku wykonywał pracę stale, jest pracą na stanowiskach wymienionych w wykazie A do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, co uprawnia go do uzyskania wcześniejszego świadczenia emerytalnego.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS w O. podtrzymał argumentację wcześniej przedstawioną w zaskarżonej decyzji, podniósł, iż odwołujący nie udowodnił 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach oraz wniósł o oddalenie odwołania R. M..

Sąd Okręgowy/Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kaliszu ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący urodził się dnia (...) Wykazał staż pracy na dzień 01.01.1999 r. wynoszący 28 lat 5 miesięcy i 3 dni. Organ rentowy nie uznał odwołującemu okresu pracy w szczególnych warunkach w okresie od 01.12.1972 r. do 30.06.1981 r. i od 22.09.1981 r. do 30.11.1994 r. w (...) z siedzibą w K. na stanowisku spawacz ślusarz oraz okresu od 01.02.1972 r. do 25.11.1972 r. na stanowisku traktorzysty w (...) w B.. Odwołujący nie należy do OFE. Odwołujący posiadał status pracownika. Odwołujący obecnie pracuje zawodowo.

W niniejszej sprawie odwołujący zmierzał do wykazania okresu pracy w warunkach szczególnych na stanowisku spawacza od 01.12.1972 r. do 30.06.1981 r. i od 22.09.1981 r. do 30.11.1994 r. w (...) z siedzibą w K. oraz okresu od 01.02.1972 r. do 25.11.1972 r. na stanowisku traktorzysty w (...) w B..

W okresie od 01.02.1972 r. do 25.11.1972 r. odwołujący zatrudniony był w (...) w B.. W legitymacji ubezpieczeniowej wpisano, iż było to stanowisko traktorzysty, podobnie w zaświadczeniu z dnia 29.11.1972 r. Odwołujący pracował jako traktorzysta wykonując prace polowe oraz w dużo mniejszym zakresie prace w transporcie. Nie jest możliwe uzyskanie akt osobowych odwołującego z tego okresu.

W okresie od 01.12.1972 r. do 30.06.1981 r. i od 22.09.1981 r. do 30.11.1994 r. odwołujący był zatrudniony w (...) z siedzibą w K.. Przedsiębiorstwo zajmowało się wykonywaniem remontów samochodów marki n.i.ż.. Był to wielki warsztat samochodowy – gdzie wykonywano blacharstwo – prace spawalnicze. Nadto zakład zajmował się produkcją pługów śnieżnych, bron leśnych, suwnic, oczyszczalni, zbiorników. Prace na tym dziale wykonywane były przez brygadę spawaczy oraz ślusarzy. Zakład zatrudniał około 200 osób. Zakład ulegał przekształceniom, ostatnia jego forma to A.. Część zakładu nabyła firma (...), a część inny przedsiębiorca S.. W świadectwie pracy z dnia 30.11.1994 r. dotyczącym okresu od 01.12.1972 r. do 30.06.1981 r. wskazano stanowisko odwołującego – spawacz samochodowy, a w świadectwie pracy z tej samej daty dotyczącym okresu od 22.09.1981 r. do 30.11.1994 r. wskazano stanowisko blacharz samochodowy-spawacz i ślusarz-spawacz. W zaświadczeniu o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 30.12.1994 r. dotyczącego okresu od 1981-1994 wskazano stanowisko ślusarz-spawacz.

(...) w K. wystawiła odwołującemu zaświadczenie wykonywania prac w szczególnych warunkach. Zaświadczenie wydano w oparciu o upoważnienie wynikające z porozumienia z syndykiem (...). Stwierdzono w tym zaświadczeniu, iż odwołujący był zatrudniony w okresie od 01.12.1972 r. do 30.06.1981 r. i od 22.09.1981 r. do 30.11.1994 r., w tym w okresie od 1977 r. do stycznia 1994 r. wykonywał pracę na stanowisku ślusarz spawacz. Powołano Wykaz A Dział XIV poz. 167 punkt 12 przepisów ogólnych. W dniu 22.09.1997 r. pełnomocnik Syndyka wystawił świadectwa pracy w szczególnych warunkach na okresy od 01.01.1991 r. do 30.11.1994 r. na stanowisku spawacz ślusarz- Wykaz A dział XIV poz. 12 punkt 1 przepisów ogólnych i na okresy od 01.12.1972 r. do 24.04.1973 r. – stanowisko spawacz samochodowy – Wykaz A Dział XIV poz. 12 punkt 1, od 13.04.1975 r. do 31.12.1975 r. – spawacz samochodowy – Dział XIV poz. 12 punkt 1, od 01.01.1976 r. do 30.09.1976 r. – spawacz – Dział XIV poz. 12 punkt 1. Wskazano także na odpowiednie zapisy Zarządzenia Ministra Handlu Wewnętrznego i Usług z dnia 19.11.1986 r.

Odwołujący wykonywał przez cały czas pracy w firmie (...) pracę spawacza. Spawał lub ciął palnikami części do samochodów przechodzących generalny remont w okresie od 01.12.1972 r. do 30.06.1981 r. a następnie wykonywał prace spawalnicze przy produkcji pługów, bron, suwnic, oczyszczalni ścieków, zbiorników w okresie od 22.09.1981 r. do 30.11.1994 r. Stała praca odwołującego polegała na spawaniu.

Uprawnienia spawalnicze odwołujący posiada od X 1972 r.

(dowód: zeznania odwołującego, akta osobowe odwołującego, zeznania świadków S. S., S. D., J. P.)

Wykonywana praca spawacza mieści się Dziale XIV poz. 12 wykazu A, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. (Dz. U. Nr 8 poz. 43 z późn. zmianami).

Odwołujący wykonywał zatrudnienie w szczególnych warunkach

Pracodawca odwołującego obecnie uległ likwidacji. Odwołującemu wystawiono kilka świadectw pracy w szczególnych warunkach - każde inne. Świadectwa te zawierają błędy formalne, także sposób określenia stanowiska odwołującego nie odpowiada wymogom określenia faktycznego charakteru pracy wykonywanej przez odwołującego. Firma (...) wystawiająca zaświadczenie o pracy w szczególnych warunkach nabyła część zakładu, w którym pracował odwołujący, przechowuje także dokumentację zakładu (...).

Możliwość uzyskania emerytury przez mężczyzn przed ukończeniem 65 roku życia przewidywał do 31.12.2008 r. przepis art. 32 ustawy z dnia 17.12.1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. nr 39, poz.353 ze zmianami). Obecnie osoby urodzone po 31.12.1948 r., które osiągnęły wiek wymieniony w art. 32 i pracowały w szczególnych warunkach mogą przejść na emeryturę na warunkach przewidzianych w art. 184 wymienionej ustawy. Muszą, m.in. spełniać warunek wykazania stażu pracy 25 lat dla mężczyzn i 15 lat pracy w szczególnych warunkach na dzień 01.01.1999 r. Przepis ten wymagał także dla spełnienia warunków do świadczenia rozwiązania stosunku pracy i braku przynależności do OFE. Od dnia 01.01.2013 r. warunek rozwiązania stosunku pracy nie jest wymagany.

Dla celów ustalenia uprawnień do wcześniejszej emerytury za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych. Wiek emerytalny takich osób, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie ustawy oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 43 ze zmianami), a także na podstawie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie wymienionych aktów.

Pierwszym z warunków jest brak przynależności do OFE oraz rozwiązanie stosunku pracy i odwołujący ten warunek spełnia. Kolejnym warunkiem jest ukończenie 60 roku życia. Odwołujący osiągnął wymagany przez przepisy wiek w dniu (...). Następnym warunkiem jest przepracowanie wymaganego okresu zatrudnienia tj. co najmniej 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Odwołujący wykazał okresy składkowe i nieskładkowe na okres ponad 28 lat na dzień 01.01.1999 r. Ostatnim warunkiem uzyskania prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest przepracowanie co najmniej 15 lat w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze na dzień 01.01.1999 r.

Aby wykonywaną pracę można było zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, musi to być rodzaj pracy wskazanej w załączniku A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Praca ta, zgodnie z brzmieniem § 2 ust 1 wymienionego rozporządzenia musi być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wymaganym na danym stanowisku. Stosownie do ustępu 2 § 2 w/w rozporządzenia okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w świadectwie pracy. Pracodawca odwołującego obecnie nie istnieje. Odwołującemu wystawiono świadectwa pracy w szczególnych warunkach na sporne okresy i to o różnej treści.

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego przedmiotem postępowania w sprawie o wcześniejszą emeryturę jest ustalenie tego świadczenia z uwagi na warunki pracy, co oznacza konieczność poczynienia ustaleń dotyczących rodzaju i wymiaru zatrudnienia w warunkach szczególnych.

W świetle powołanego wyżej § 2 rozporządzenia Rady Ministrów zakład pracy wydaje zaświadczenie o zatrudnieniu w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji, natomiast w sądowym postępowaniu odwoławczym możliwe jest ustalenie tych okresów także w oparciu o inne dowody m. in. zeznania świadków (por. uchwała SN z 21.09.1984 r., sygn. akt III UZP 48/84 niepublikowana LEX nr 14630).

W rozpoznawanej sprawie, jak wyżej wskazano, pracodawca nie wystawił odwołującemu świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Pełnomocnik syndyka wystawił świadectwa, za krótkie okresy, wyrwane z przebiegu zatrudnienia, natomiast firma (...) wystawiła świadectwo określając stanowisko jako ślusarz spawacz, mimo iż odwołujący wykonywał prace spawalnicze. W angażach określano czasami pracę odwołującego jako ślusarz spawacz, mimo wykonywania przez odwołującego prac spawalniczych w pełnym wymiarze czasu pracy przez cały okres zatrudnienia.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, iż odwołujący wykonywał pracę w szczególnych warunkach jako spawacz w okresie od 01.12.1972 r. do 30.06.1981 r. i od 22.09.1981 r. do 30.11.1994 r. Nazwa stanowiska odwołującego jest określona różnie. Odwołujący faktycznie w spornym okresie wykonywał prace polegające na spawaniu i cięciu palnikiem elementów blacharskich przy remontach generalnych samochodów oraz prace przy produkcji pługów śnieżnych, bron do prac leśnych, suwnic, oczyszczalni, zbiorników.

Odwołujący wykazał okres 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Odwołujący spełnił zatem warunki wymienione w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Mając na uwadze powyższe na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc. Sąd orzekł o zmianie zaskarżonej decyzji.